

הלכות ציצית מוזמו

מוז אם נקרע כנף הטלית מהנקב שהציצית תלויה בו ולמטה ער שפת הטלית¹⁰⁰ אם קדמה הטלית ציצית בכנף להקרע שאותה הציצית היתה שם בשעת הקרע כשרה אע"פ שאין שם שיעור מלא קשר אגודל¹⁰¹ מפני ששיעור זה לא נאמר אלא בשעת עשיית הציצית בכנף כמו שכתוב סי' יא⁹⁹.

ואם נקרע ונשתתיר כל שהוא ותפרה ואח"כ הטיל בו ציצית כשרה¹⁰² אע"פ שאין שם הרחקת שיעור מלא קשר אגודל לבר ממקום התפור¹⁰³ מפני שהתפירה חשובה חיבור לענין שיהיה מקום התפור נחשב בשלם לגמרי אפילו לפי הסברה הראשונה שנתבאר בסמוך¹⁰⁴ כיון שנשתתיר כל שהוא שלא נקרע:

מוז אם נקרע הכנף במקום הראוי להטיל בו ציצית¹⁰⁵ דהיינו תוך ג' גודלין לשפת הכנף ולמעלה ממלא קשר אגודל משפת הכנף יש אומרים¹⁰⁶ שאפילו אין שם אלא קרע משהו לא יתפרנו בחוט הראוי לציצית כגון אם הטלית של פשתן לא יתפור את הקרע בחוטי פשתן רק בחוטי משי או שאר מינים ואם הטלית של משי לא יתפרנו בחוטי משי ואם הטלית של צמר לא יתפרנו בשל צמר אלא בשל משי¹⁰⁷ או בשאר מינים ואיסור זה הוא גזירת חכמים שמא ישתתיר מחוט התפירה ויניחנו שם בכנף לשם ציצית ויוסף עליו ו' חוטין דהיינו ג' חוטין ארוכין ויכפול כל א' לב' וחוט א' קצר וקשרנו בראש החוט שנשתתיר מהתפירה¹⁰⁸ וחוט זה הוא פסול מפני שלא נטווה לשם ציצית¹⁰⁹.

ולפי סברה זו אפילו אין שום קרע בכנף רק שתופר סביב הנקב שהציצית תלויה בו כדי שלא יתרחב הנקב¹¹⁰ וכן התופר חתויבת בגד בכנפי הטלית אם הוא תופר בחוט שראוי לעשות ממנו ציצית לזו הטלית צריך לזהר שלא תהא שום תפירה תוך ג' גודלין לשפת הכנף ולמעלה ממלא קשר אגודל משפת הכנף מטעם שנתבאר אע"פ שיש חולקים על סברא זו מ"מ יש להחמיר במקום שאפשר¹¹¹ ואפילו לסברא זו אין איסור אלא א"כ תופר בחוט לבן¹¹² אבל בחוט צבוע אין לחוש שמה יצרפנו לשאר חוטי הציצית דעכשיו אין נוהגין כלל לעשות ציצית צבועים¹¹³:

מוז שיעור טלית ובו ב' סעיפים:

א שיעור טלית שהיית בציצית¹¹⁴ שיעור חכמים¹¹⁵ אם הוא גדולה כל כך שקמן שהגיע לכלל חינוך מצות ציצית דהיינו שהוא כן מ' שנים¹¹⁶ שאו הוא מתהלך לברו בשוק ומליתו עליו וא"צ לשמור טליתו שלא יאבד ממנו¹¹⁷ ואם הוא מתכסה בה ראשו ורוב אורך

צא תרומת הדשן סי' מו. שריע סעף ו. וראה מ"א סי' נ. **צב** כדלעיל סי' ט סוף סעף מ.

סימן טז

א מור. שריע ולבוש. ובסדר ד"ה ורחוב המלית: אמה של תורה בו כל האורך שתי אמות לבר מבית הצואר בו ובקטנים שהגיעו לחינוך בו אפשר להקל בו אמה על אמה כלבר. וכל ששיעור הזה של הרוחב ואורך המלית קטן צריך להיות כולו מנופשת בו ולא יתקבל בו וגם נכון לזהר בו שיהיה הרוחב מכוסה בו.

ב מנחות מ. ב. **ג** מ"א סי' א. ובסדר ד"ה ובקטנים 'דהיינו מבין שש שנים'. וראה לקמן סי' ז ס"ד. **ד** כ"י.

עח שריע סעף ה. וכה' בסדר ד"ה אם לארה. **עט** מ"א סי' מ.

פ סעף יח.

פא שריע ולבוש שם.

פב מ"ז סי' ה.

פג סעף יב.

פד שריע סעף ד.

פה רש"י מנחות מ"א, א. ש"ת הרא"ש כלל ב סי' יא.

פו וכה' בסדר ד"ה אם לארה.

פז מ"א סי' א.

פח מ"א סי' ה.

פט שריע סעף ו.

צ שריע שם. וראה שריע סעף ד.

הלכות ציצית מז"ז

עא

גופו רחוק רחבו"ו וגדול בן י"ג שנים הלבושה אינו מתבייש לצאת בה באקראי לשוק"ו היא נקראת כסות"ו והייבת בציצית ואסור להתלכש בה בלא ציצית אפילו בביתו"ו ואם אין הקטן בן ט' שנים מתכסה בה ראשו ורובו"ו אע"פ שהגדול בן י"ג שנים יוצא בה באקראי לשוק במלה דעתו אצל כל אדם"ו מפני שאינה נקראת כסות כלל"ו ולכן היא פטורה מן הציצית. ויש אומרים"י שאם הקטן בן ט' מתכסה בה ראשו ורובו אע"פ שאין גדול בן י"ג שנים יוצא בה באקראי לשוק היא נקראת כסות והייבת בציצית.

והלכה כסברא הראשונה"י לכן צריך [ליהרר] שלא לעשות מלית קמן פחות מזה השיעור שנתבאר לפי הסברא הראשונה ואם רוצה להתלכש במלית שהיא פחותה מזה השיעור יטיל בה ציצית כדי לחוש לסברא האחרונה אבל לא יברך עליה"י:

ב ויהרו לעשות במליתות קטנים הכתפים רחבים"י דהיינו החתיכות המוטלות על הכתף כי היכי דלא ליתני אוירא דהאי גיסא ואוירא דהאי גיסא ולבטל ליה:

י"ז מי הם החייבים בציצית וכו' ד' סעיפים:

א נשים ועבדים פטורים מציצית"א אפילו מתלכשים במלית שיש בה ד' בנות"ב א"צ להטיל בה ציצית מפני שמצות ציצית היא מצות עשה שהזמן גרמא"ג שהרי כסות לילה פטורה מן הציצית"ד וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים ועבדים פטורים ממנה שנאמר"ה בתפילין למען תהיה תורת ה' בפך הוקשה כל התורה כולה לתפילין"ו מה תפילין שהיא מצות עשה שהזמן גרמא שהרי שבת יום טוב אינן זמן תפילין"ז ונשים ועבדים פטורים מהם מטעם שיתבאר בס"ח"ח אף כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים ועבדים פטורים מהם"ט הוין ממצות פרטיות שיתבאר בעו"ה"י:

ב מומטום"י (שהוא אטום לגמרי"י ולא נודע אם הוא זכר או נקבה) ואנדרוניוס (שיש לו זכרות ונקבות"י) חייבים בציצית מספק שגאם הם זכרים אבל אין צריך לברך דספק ברכות להקל"י:

ז ראה לקמן סי' לא סעיף א וש"נ.
ח היינו כשיפת המכילתא סי' בא. וירושלמי ברכות פ"ג ה"ג (וכן הוא משמעות פשטות הסוגיא דקדושין שם).
ט בתפילין פטורים מטעם אחר. אמנם לקמן שם כתב שגם בתפילין פטורים מפני שהוא מ"ע שה"ל"ג (בהרא"ש הל' תפילין סי' כג ומשמעות הגמרא בברכות כ, ב). וראה הנש"פ עם לקוטי מעמדים מנהגים ובאורים (הנצחת הנש"א ואילך ע' תרכ).
ט ראה גם לקמן סי' תפס"ב (ספדת העומר). סי' תקפח סי' (שופר). סי' תרמ"א (מסכה).
י כגון תפלה (סי' קי"ב). קדוש (לקמן סי' רעא ס"ח). ג' מערות בשבת (סי' רצא ס"ח). הבלדה (סי' רצו ס"ח). אכילת מצה ואמירת ההגדה (סי' תעב סכ"ה). ולענין נשים בשאר מצות ראה לקמן סי' מו ס"י (תורה). לקמן רס"ב קפ"ו (במ"ו).
יא תוספתא כמורס פ"ב. רמב"ם הלכות ציצית פ"ג הל' ה"ט שו"ע שם. וראה גם לקמן סי' קצט ס"ח. סי' תקפח ס"ט. סי' תרמ"ב.
יב ערך ערך מס ב.
יג ערך ערך אנדרוניוס.
יד ב"י. שו"ע סי' רט סעיף ג.

ה ב"י. לבוש.
ז מור. ע"י ט"ז ס"ק א.
ח נמוקי יוסף הלכות ציצית. לבוש.
ט ב"ה.
י מנחות נא, א. מור ולבוש.
יא לבוש. מ"א ס"ק ב.
יב נמוקי יוסף שם. לבוש.
יג ב"י.
יד ב"ה. מ"א ס"ק ב. מ"ז ס"ק א.
טו ח"א ריש הסי' וס"ק ב. מ"ז שם.
טז שולח מדר"ל החרש"י סי' ר אות ד. משה משה סימן מ. ח"א ריש הסימן ובספרו השמש הלכת וז, רק כ' שהשעור הוא לכר מביט הציאר. ע"י קה"ש הוספות, פג. א.
סימן יז
א מנחות מג, א. מור. שו"ע סעיף ב.
ב ראה שו"ע סי' כד סעיף א.
ג מנחות שם. שו"ע שם.
ד מנחות שם. לבוש סעיף ב.
ה שמות יג, מ.
ו קדושין לה, א. וראה חקי הלכות ח"ה ע' 50.